

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

**SAŽETI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI ZA PERIOD
TOKOM GODINE KOJI JE ZAVRŠIO 30. SEPTEMBRA 2018.**

(nerevidirani)

u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 34

Sarajevo, 30. oktobar 2018. godine

Sadržaj

	Strana
Uvod	1
Finansijski izvještaji	
Izveštaj o dobiti ili gubitku	2
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	3
Izveštaj o finansijskom položaju	4
Izveštaj o promjenama u kapitalu	5
Izveštaj o novčanim tokovima	6
Napomene uz Sažete finansijske izvještaje	8 - 29

UVOD

Centralna banka Bosne i Hercegovine, kao vrhovna monetarna institucija u Bosni i Hercegovini, nastavlja dosljedno poštovati ciljeve i zadatke propisane Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine. Kako je prikazano u Napomeni 12 Sažetih finansijskih izvještaja za period tokom godine koji je završio 30. septembra 2018. godine, princip valutnog odbora je u potpunosti ispoštovan, što je garancija monetarne stabilnosti i najbolji pokazatelj uspješnosti poslovanja Centralne banke Bosne i Hercegovine.

Izuzetno nepovoljni tržišni uslovi kojima je naša institucija već duži niz godina izložena, a koji dolaze iz međunarodnog okruženja, nastavljeni su i u 2018. godini. Posebno negativan pritisak na poslovanje Centralne banke Bosne i Hercegovine vrše izuzetno nepovoljni uslovi tržišta eurozone u vidu negativnih kamatnih stopa na depozite i vrijednosne papire u koje se, u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, plasiraju devizne rezerve Centralne banke Bosne i Hercegovine. S ovim problemima se suočavaju i druge centralne banke i isti se neminovno odražavaju na njihove finansijske performanse. Naša institucija ostaje maksimalno posvećena zaštiti monetarne stabilnosti Bosne i Hercegovine kroz aranžman valutnog odbora.

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci, Centralna banka Bosne i Hercegovine je obavezna primjenjivati Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja (MSFI) u prikazivanju svog finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja. Od 1. januara 2018. godine Centralna banka Bosne i Hercegovine je primijenila MSFI 9, koji je uveo novitete u klasifikaciji i mjerenju finansijske imovine, kao i novi koncept i obavezu izračuna rezervacija za očekivane kreditne gubitke za finansijsku imovinu. MSFI 9 nalaže kontinuirano priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka po principu „pogleda unaprijed“ i ažuriranje na svaki izvještajni datum, u cilju prikaza promjena kreditnog rizika kojem je izložena finansijska imovina Centralne banke Bosne i Hercegovine. To je ujedno i jedna od suštinskih promjena u odnosu na MRS 39, koji je primjenjivao koncept „nastalog“ gubitka koji Centralna banka Bosne i Hercegovine nikad nije ni imala. Zahtjeve MSFI 9 smo u potpunosti ugradili u naše poslovne procese i nastavljamo s aktivnim radom i unapređenjima o ovom i svim drugim pitanjima. MSFI 9 se primjenjuje u svim finansijskim i nefinansijskim subjektima koji imaju finansijsku imovinu. Globalno je očekivanje da će MSFI 9 dati doprinos u poboljšanju stabilnosti finansijskih sistema.

U Sažetim finansijskim izvještajima za period koji je završio 30. septembra 2018. godine objavili smo transparentno potrebne informacije propisane MSFI-ovima vezane za naše poslovno i finansijsko stanje, a u vezi s periodičnim finansijskim izvještavanjem. No, naglašavamo da Centralna banka Bosne i Hercegovine, kao ni druge centralne banke u svijetu, nije profitno orijentisana finansijska institucija i njena uspješnost se ne može mjeriti po ostvarenom finansijskom rezultatu već po ostvarenju Zakonom postavljenih ciljeva vezanih za monetarnu stabilnost. Sve Bančine aktivnosti i operacije se poduzimaju u cilju održanja monetarne stabilnosti, a ne s ciljem generisanja prihoda ili profita. S tim u vezi, nastav ćemo i u budućnosti s transparentnim informisanjem o politikama, aktivnostima i operacijama Centralne banke Bosne i Hercegovine.

IZVJEŠTAJ O DOBITI ILI GUBITKU

za period

(nerevidirani) (u hiljadama KM)	Napomena	01/01- 30/09/2018. ⁽¹⁾	01/07- 30/09/2018.	01/01- 30/09/2017.	01/07- 30/09/2017.
Prihod od kamata		21.414	7.209	22.195	7.328
Efekti negativnih kamatnih stopa od kamatonosne finansijske imovine		(7.974)	(2.744)	(8.672)	(2.804)
Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka		4.270	1.451	3.124	1.112
NETO PRIHOD OD KAMATA	5	17.710	5.916	16.647	5.636
Prihod od provizija i naknada		12.724	4.308	11.509	4.238
Rashod od provizija i naknada		(473)	(159)	(413)	(150)
NETO PRIHOD OD PROVIZIJA I NAKNADA	6	12.251	4.149	11.096	4.088
Neto realizovani dobiti od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju		-	-	2.587	2.392
Neto realizovani dobiti od prodaje finansijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		356	123	-	-
Neto dobiti / (gubici) od kursnih razlika		91	128	(448)	(200)
Ostali prihodi		1.217	77	1.488	573
OPERATIVNI PRIHODI		31.625	10.393	31.370	12.489
Troškovi osoblja		(13.881)	(4.722)	(13.623)	(4.709)
Administrativni i ostali operativni troškovi		(5.834)	(1.847)	(5.308)	(2.015)
Deprecijacija i amortizacija		(1.844)	(789)	(1.504)	(520)
OPERATIVNI TROŠKOVI		(21.559)	(7.358)	(20.435)	(7.244)
NETO DOBIT PRIJE REZERVACIJA		10.066	3.035	10.935	5.245
Neto (gubici) od umanjenja	7	(9.049)	1.415	-	-
NETO DOBIT ZA PERIOD		1.017	4.450	10.935	5.245

Napomene na stranama od 8 do 29 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

(1) Izvještaj o dobiti ili gubitku za period koji je završio 30. septembra 2018. godine odražava primjenu MSFI 9 od 1. januara 2018. godine. Za dodatne informacije o primjeni MSFI 9 pogledati Napomene 2 i 4 ovih nerevidiranih sažetih finansijskih izvještaja. Uporedne informacije nisu prepravljene.

IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

za period

(nerevidirani) (u hiljadama KM)

	01/01 - 30/09/2018. ⁽¹⁾	01/07 - 30/09/2018.	01/01 - 30/09/2017.	01/07 - 30/09/2017.
NETO DOBIT ZA PERIOD	1.017	4.450	10.935	5.245
Ostala sveobuhvatna dobit				
<i>Stavke koje se mogu naknadno prenositi u izvještaj o dobiti ili gubitku:</i>				
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju				
Neto promjena u fer vrijednosti tokom perioda	-	-	(14.806)	12.914
Prenos u izvještaj o dobiti ili gubitku	-	-	(2.587)	(2.392)
	-	-	(17.393)	10.522
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
Neto promjena u fer vrijednosti tokom perioda	(57.624)	(59.394)	-	-
Neto promjena u očekivanim kreditnim gubicima	8.666	(701)	-	-
Prenos u izvještaj o dobiti ili gubitku	(356)	(123)	-	-
	(49.314)	(60.218)	-	-
Monetarno zlato				
Neto promjena u fer vrijednosti	(11.102)	(8.496)	(1.676)	(768)
	(11.102)	(8.496)	(1.676)	(768)
Ukupno ostali sveobuhvatni (gubitak) / dobit	(60.416)	(68.714)	(19.069)	9.754
UKUPNO SVEOBUHVAATNI (GUBITAK) / DOBIT ZA PERIOD	(59.399)	(64.264)	(8.134)	14.999

Napomene na stranama od 8 do 29 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

(1) Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za period koji je završio 30. septembra 2018. godine odražava primjenu MSFI 9 od 1. januara 2018. godine. Za dodatne informacije o primjeni MSFI 9 pogledati Napomene 2 i 4 ovih nerevidiranih sažetih finansijskih izvještaja. Uporedne informacije nisu prepravljene.

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU

(nerevidirani) (u hiljadama KM)	Napomena	<i>na dan</i>		
		30. septembar 2018. ⁽¹⁾	1. januar 2018. ⁽¹⁾	31. decembar 2017.
IMOVINA				
Strana valuta u gotovini		249.139	236.402	236.402
Depoziti kod inostranih banaka	8	2.625.545	2.697.015	2.698.650
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju		-	-	6.202.071
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	9	8.492.787	7.473.857	-
Monetarno zlato		192.756	203.858	203.908
Ulaganja koja se drže do dospjeća		-	-	1.214.062
Specijalna prava vučenja u MMF-u		1.492	1.531	1.531
Ostala aktiva		10.247	11.626	11.656
Nekretnine i oprema		44.815	45.465	45.465
Nematerijalna imovina		1.419	1.072	1.072
Vlasnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		27.813	27.813	27.813
UKUPNO IMOVINA		11.646.013	10.698.639	10.642.630
OBAVEZE, KAPITAL I REZERVE				
Gotov novac u opticaju		4.717.246	4.319.360	4.319.360
Depoziti banaka		5.437.769	5.033.065	5.033.065
Depoziti Vlade i ostalih deponenata		837.323	624.708	624.708
Rezervisanja za obaveze i troškove		1.433	1.650	1.650
Ostale obaveze		2.997	11.212	11.212
Ukupno obaveze		10.996.768	9.989.995	9.989.995
Početni kapital		25.000	25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)	—	506.289	506.289	542.766
Posebne rezerve		31.300	31.300	31.300
Rezerve fer vrijednosti	10	85.639	146.055	53.569
Neto dobit za period		1.017	-	-
Ukupno kapital i rezerve		649.245	708.644	652.635
UKUPNO OBAVEZE, KAPITAL I REZERVE		11.646.013	10.698.639	10.642.630

Napomene na stranama od 8 do 29 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

(1) Izvještaj o finansijskom položaju na dan 30. septembar 2018. godine odražava primjenu MSFI 9 od 1. januara 2018. godine. Za dodatne informacije o primjeni MSFI 9 pogledati Napomene 2 i 4 ovih nerevidiranih sažetih finansijskih izvještaja. Uporedne informacije nisu prepravljene.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU

(nerevidirani) (u hiljadama KM)	za period								
	Početni kapital	Generalne rezerve (zadržana dobit)	Posebne rezerve	Rezerve fer vrijednosti – finansijska imovina raspoloživa za prodaju	Rezerve fer vrijednosti – dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Rezerve fer vrijednosti – vlasnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Revalorizacijske rezerve/Rezerve fer vrijednosti za monetarno zlato	Neto dobit za period	Ukupno
Stanje na dan 31. decembar 2017.	25.000	542.766	31.300	93.120	-	-	(39.551)	-	652.635
Prilagođavanje kod početne primjene MSFI 9 (Napomena 4)	-	(36.477)	-	(93.120)	146.053	2	39.551	-	56.009
Početno stanje na dan 1. januar 2018.	25.000	506.289	31.300	-	146.053	2	-	-	708.644
Ukupno sveobuhvatna dobit za period									
Neto dobit za period	-	-	-	-	-	-	-	1.017	1.017
Ostali sveobuhvatni (gubitak)	-	-	-	-	(49.314)	-	(11.102)	-	(60.416)
	-	-	-	-	(49.314)	-	(11.102)	1.017	(59.399)
Stanje na dan 30. septembar 2018. ⁽¹⁾	25.000	506.289	31.300	-	96.739	2	(11.102)	1.017	649.245
Stanje na dan 1. januar 2017.	25.000	537.892	31.300	111.597	-	-	(38.357)	-	667.432
Ukupno sveobuhvatna dobit za period									
Neto dobit za period	-	-	-	-	-	-	-	10.935	10.935
Ostali sveobuhvatni (gubitak)	-	-	-	(17.393)	-	-	(1.676)	-	(19.069)
	-	-	-	(17.393)	-	-	(1.676)	10.935	(8.134)
Stanje na dan 30. septembar 2017.	25.000	537.892	31.300	94.204	-	-	(40.033)	10.935	659.298

Napomene na stranama od 8 do 29 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

(1) Izvještaj o promjenama u kapitalu za period koji je završio 30. septembra 2018. godine odražava primjenu MSFI 9 od 1. januara 2018. godine. Za dodatne informacije o primjeni MSFI 9 pogledati Napomene 2 i 4 ovih nerevidiranih sažetih finansijskih izvještaja. Uporedne informacije nisu prepravljene.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

(nerevidirani) (u hiljadama KM)	Napomena	01/01 – 30/09/2018. ⁽¹⁾	za period 01/01 – 30/09/2017.
NOVČANI TOKOVI OD OPERATIVNIH AKTIVNOSTI			
Neto dobit za period		1.017	10.935
Usklađenja:			
Deprecijacija i amortizacija		1.844	1.504
Neto gubici po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka za dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		8.666	-
Neto realizovani (dobici) od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju		-	(2.587)
Neto realizovani (dobici) od prodaje dužničkih instrumenata mjenjenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(356)	-
Prihodi od donacija		(102)	(99)
Rezervisanja za obaveze i troškove		(154)	(12)
(Dobici) od otuđenja nekretnina i opreme		-	(41)
Prihodi od dividendi priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku		(589)	(763)
Prihodi od kamata za dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(21.373)	-
Prihodi od kamata za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju i ulaganja koja se drže do dospijea priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku		-	(22.174)
Neto novčani tokovi od operativnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i obavezama		(11.047)	(13.237)
Promjene na poslovnoj imovini i obavezama			
(Povećanje) depozita kod inostranih banaka		(365.479)	(758.517)
Smanjenje / (povećanje) ostale aktive		1.219	(7.735)
Povećanje gotovog novca u opticaju		397.886	267.169
Povećanje depozita		617.319	426.866
(Smanjenje) ostalih obaveza		(802)	(452)
Isplata otpremnina		(63)	(144)
Neto novac od operativnih aktivnosti		639.033	(86.050)
NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
Prilivi od prodaje nekretnina i opreme		-	41
Kupovine nekretnina, opreme i nematerijalne imovine		(1.541)	(1.874)
Naplaćena glavnica i kamata od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		1.826.996	-
Kupovine dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(3.119.681)	-
Prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		237.504	-
Naplaćena glavnica i kamata od finansijske imovine raspoložive za prodaju		-	2.114.374
Kupovine finansijske imovine raspoložive za prodaju		-	(3.551.877)
Prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju		-	470.088
Naplaćena glavnica i kamata od ulaganja koja se drže do dospijea		-	16.008
Kupovine ulaganja koja se drže do dospijea		-	(90.720)
Primljena dividenda		589	763
Neto novac od investicijskih aktivnosti		(1.056.133)	(1.043.197)

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA (NASTAVAK)

	Napomena	01/01 – 30/09/2018. ⁽¹⁾	01/01 – 30/09/2017.
NOVČANI TOKOVI OD FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
Raspodjela dobiti u državni budžet		(7.311)	(8.437)
Neto novac od finansijskih aktivnosti		(7.311)	(8.437)
Neto (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		(424.411)	(1.137.684)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		2.060.001	2.973.081
Novac i novčani ekvivalenti na kraju perioda	11	1.635.590	1.835.397

Napomene na stranama od 8 do 29 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

(1) Izvještaj o novčanim tokovima za period koji je završio 30. septembra 2018. godine odražava primjenu MSFI 9 od 1. januara 2018. godine. Za dodatne informacije o primjeni MSFI 9 pogledati Napomene 2 i 4 ovih nerevidiranih sažetih finansijskih izvještaja. Uporedne informacije nisu prepravljene.

NAPOMENE UZ SAŽETE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA PERIOD TOKOM GODINE KOJI JE ZAVRŠIO 30. SEPTEMBRA 2018.

Napomena 1	Osnova za pripremu	8	Napomena 10	Rezerve fer vrijednosti	20
Napomena 2	Promjene računovodstvenih politika	10	Napomena 11	Novac i novčani ekvivalenti	21
Napomena 3	Buduće promjene računovodstvenih politika	14	Napomena 12	Aranžman valutnog odbora	21
Napomena 4	Uticaj promjena računovodstvenih politika	14	Napomena 13	Upravljanje finansijskim rizicima	21
Napomena 5	Neto prihod od kamata	18	Napomena 14	Mjerenje fer vrijednosti	24
Napomena 6	Neto prihod od provizija i naknada	19	Napomena 15	Vanbilansne stavke	26
Napomena 7	Neto (gubici) od umanjenja	19	Napomena 16	Transakcije sa povezanim stranama	28
Napomena 8	Depoziti kod inostranih banaka	20	Napomena 17	Odobrovanje Sažetih finansijskih izvještaja	29
Napomena 9	Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	20			

1. OSNOVA ZA PRIPREMU**1.1. Subjekt izvještavanja**

Centralna banka Bosne i Hercegovine („Banka“) je osnovana u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine koji je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine 20. juna 1997. godine, saglasno Opštem okvirnom sporazumu za mir u Bosni i Hercegovini. Osnovni cilj Banke je održavanje monetarne stabilnosti Bosne i Hercegovine.

Sjedište Centralnog ureda Banke je u Sarajevu, Maršala Tita broj 25.

U skladu sa članom 64. stav 2, Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Banka je obavezna da podnosi Predsjedništvu Bosne i Hercegovine preliminarne (bez izvršene revizije) finansijske izvještaje za svaki kvartal.

Upravno vijeće Banke, koje se sastoji od pet članova, odobrava ove sažete finansijske izvještaje; a Uprava Banke, koja se sastoji od četiri člana, odgovorna je za njihovu pripremu. Članove Upravnog vijeća i Uprave Banke čine:

Upravno vijeće

dr. Senad Softić	predsjedavajući
mr. Ankica Kolobarić	član
mr. Šerif Isović	član
mr. Trivo Marinković	član
dr. Ljubiša Vladušić	član

Uprava

dr. Senad Softić	guverner
mr. Ernadina Bajrović	viceguverner
dr. Milica Lakić	viceguverner
Želimira Raspudić	viceguverner

1. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

1.2. Računovodstvena osnova

Finansijski izvještaji Banke se pripremaju u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (OMRS).

Ovi sažeti finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 34: „Finansijsko izvještavanje za periode tokom godine“ te se trebaju čitati zajedno sa posljednjim revidiranim finansijskim izvještajima Banke za godinu koja je završila 31. decembra 2017. („godišnji izvještaji“).

Napomene koje su date uz ove sažete finansijske izvještaje pojašnjavaju događaje i transakcije koje su važne za razumijevanje promjena u finansijskom položaju i rezultatima Banke u odnosu na zadnje revidirane godišnje izvještaje.

Sažeti finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa istim računovodstvenim politikama koje su korištene prilikom pripreme godišnjih izvještaja, osim za promjene politika opisane u Napomeni 2 ovih sažetih finansijskih izvještaja. Promjene računovodstvenih politika, sa primjenom od 1. januara 2018. godine, su rezultat implementacije MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ i promjene računovodstvene politike za monetarno zlato u skladu sa MRS 8: „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i ispravke grešaka“.

Kako je navedeno u Napomeni 2, Banka je primijenila promjene računovodstvenih politika ne ispravljajući uporedne podatke za 2017. godinu. Napomena 4 ovih sažetih finansijskih izvještaja daje pregled uticaja promjena računovodstvenih politika na izvještaj o finansijskom položaju Banke na dan 1. januar 2018. godine.

Na dan 1. januar 2018. godine Banka je promijenila prezentovanje određenih pozicija u finansijskim izvještajima i reklasifikovala određene iznose.

U poslovanju Banke u periodu koji je predmet izvještavanja nisu postojale ciklične niti periodične poslovne aktivnosti, sve aktivnosti su se obavljale prema predmetu i vremenu realizacije po načelu trajnosti poslovanja.

Značajne pretpostavke Uprave korištene u primjeni računovodstvenih politika Banke i osnove neizvjesnosti procjena iste su kao i one opisane u godišnjim izvještajima, osim novih pretpostavki i procjena vezanih uz primjenu MSFI 9 koje su opisane u Napomeni 2.

1.3. Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja

Sažeti finansijski izvještaji Banke prikazani su u državnoj valuti Bosne i Hercegovine koju predstavlja konvertibilna marka (KM). Sve finansijske informacije su zaokružene na najbližu hiljadu (ukoliko nije drugačije navedeno).

Službeni kurs KM prema euru (EUR) određen je Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine u iznosu 1,95583 KM = 1 EUR. Prema Zakonu, Banka je dužna da bez restrikcija kupuje i prodaje KM za EUR, unutar teritorije Bosne i Hercegovine, po definisanom kursu.

Srednji kursevi ostalih najznačajnijih valuta Banke na dan 30. septembar 2018. godine iznosili su:

Srednji kurs:	30. septembar 2018.	31. decembar 2017.	30. septembar 2017.
	KM	KM	KM
USD	1,689556	1,63081	1,656641
SDR	2,357362	2,322489	2,341324

Kako je navedeno u Napomeni 2.2., fer vrijednost monetarnog zlata se iskazuje u EUR valuti, prevodeći ga po fiksnom kursu KM na izvještajni datum i mjeri se po zadnjoj poslijepodnevnoj cijeni jedne unce zlata (Oz) na izvještajni datum, preuzetoj s Reutersa. Vrijednost unce monetarnog zlata na dan 30. septembar 2018. godine iznosi 2.008 KM po unci.

1.4. Mjerenje fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prenos neke obaveze u urednoj transakciji između tržišnih učesnika na datum mjerenja, nezavisno od toga da li je ona vidljiva direktno ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja.

Prilikom procjenjivanja fer vrijednosti imovine ili obaveze, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveze koju bi tržišni učesnici uzeli u obzir prilikom procjenjivanja njihove cijene na datum mjerenja.

1. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

1.4. Mjerenje fer vrijednosti (nastavak)

Pored toga, za potrebe finansijskog izvještavanja, mjerenje fer vrijednosti je kategorizovano na Nivo 1, 2 ili 3, u zavisnosti od stepena dostupnosti ulaznih podataka za mjerenje fer vrijednosti, kao i značaja koji ulazni podaci imaju na mjerenje fer vrijednosti u cjelini, kako slijedi:

- Ulazni podaci Nivoa 1 su (neusklađene) cijene koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obavezu koje su Banci dostupne na datum mjerenja.
- Ulazni podaci Nivoa 2 su ulazni podaci, osim kod kotiranih cijena uključenih u Nivo 1, koji su dostupni za predmetnu imovinu, odnosno obavezu, bilo direktno bilo indirektno.
- Ulazni podaci Nivoa 3 su ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obavezi koji nisu dostupni.

Mjerenje fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke prikazano je u Napomeni 14.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike opisane u nastavku primijenjene su od 1. januara 2018. godine, a po osnovu implementacije MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ i promjene računovodstvene politike za monetarno zlato u skladu sa MRS 8: „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i ispravke grešaka“. Kako je dopušteno navedenim standardima, Banka nije prepravljala uporedne podatke u finansijskim izvještajima. Napomena 4 daje pregled uticaja promjena računovodstvenih politika na iznose u izvještaju o finansijskom položaju na dan 1. januar 2018. godine.

2.1. Sažetak promjena računovodstvenih politika za finansijsku imovinu po MSFI 9

Poslovni model

Poslovni model Banke označava način na koji Banka upravlja svojom finansijskom imovinom sa ciljem prikupljanja ugovornih novčanih tokova. Izborom poslovnog modela Banka se opredjeljuje da priliv gotovine ostvari prikupljanjem ugovornih novčanih tokova, prodajom finansijske imovine ili njihovim kombinovanjem.

U poslovni model „držanje radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova“ klasifikuje se finansijska imovina koja generiše ugovorne novčane tokove u toku svog životnog vijeka.

U poslovni model „držanje radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje“ klasifikuje se finansijska imovina koja generiše ugovorne novčane tokove u toku svog životnog vijeka i prodajom.

U ostale poslovne modele klasifikuje se finansijska imovina koja se stiče radi ostvarenja novčanog priliva njenom prodajom.

Karakteristike ugovornih novčanih tokova

Za potrebe klasifikacije finansijske imovine, Banka mora odrediti da li su ugovorni novčani tokovi finansijske imovine samo plaćanja glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice. Glavnica je generalno fer vrijednost finansijske imovine prilikom početnog priznavanja. Kamata se sastoji od naknade za vremensku vrijednost novca, kreditnog rizika povezanog sa nepodmirenim iznosom glavnice tokom određenog perioda i ostale rizike i troškove povezane sa držanjem finansijske imovine.

Priznavanje, klasifikacija i mjerenje finansijske imovine

Prilikom početnog priznavanja, sva finansijska imovina se mjeri po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi direktno povezani sa sticanjem finansijske imovine se dodaju fer vrijednosti finansijske imovine, kada je primjenjivo, pri početnom priznavanju.

Nakon početnog priznavanja, finansijska imovina Banke se klasifikuje kao finansijska imovina koja se naknadno mjeri po amortizacionom trošku ili kao finansijska imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Klasifikacija finansijske imovine Banke zavisi od poslovnog modela koji je Banka odredila za upravljanje određenom kategorijom finansijske imovine i ugovornih novčanih karakteristika finansijske imovine.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

2.1. Sažetak promjena računovodstvenih politika za finansijsku imovinu po MSFI 9 (nastavak)

Banka je donijela neopozivi izbor kako bi prikazala u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti naknadne promjene fer vrijednosti ulaganja u vlasničke vrijednosne papire i početno su priznati po trošku sticanja za koju Banka smatra da odgovara njenoj fer vrijednosti.

Metoda efektivne kamatne stope

Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje buduća novčana plaćanja ili primanja tokom očekivanog vijeka trajanja finansijske imovine ili finansijske obaveze na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine ili na amortizovani trošak finansijske obaveze.

Kod izračuna efektivne kamatne stope, Banka procjenjuje očekivane novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uslove finansijske imovine, ali isključujući očekivane kreditne gubitke. Izračun uključuje sve naknade i plaćene ili primljene iznose između Banke i druge strane koji su sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i sve druge diskonte ili premije.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda koju Banka koristi u izračunu amortizovanog troška finansijske imovine ili finansijske obaveze i pri alociranju i priznavanju prihoda ili rashoda od kamata u dobit ili gubitak tokom određenog perioda.

Finansijska imovina koja se naknadno mjeri po amortizovanom trošku

Finansijska imovina se naknadno mjeri po amortizovanom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost tokom perioda držanja finansijske imovine do njenog dospjeća.

Efeti naknadnih mjerenja se iskazuju kao prihodi od kamata, odnosno rashodi od kamata, u dobit ili gubitak u periodu kada su nastali.

Finansijska imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Finansijska imovina se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit koristeći metod efektivne kamatne stope za prihode i rashode od kamata na bruto knjigovodstvenu vrijednost i usklađuje se sa fer vrijednosti ove finansijske imovine na izvještajne datume tokom držanja finansijske imovine.

Efeti naknadnih mjerenja se iskazuju kao prihodi od kamata, odnosno rashodi od kamata, u dobit ili gubitak u periodu kada su nastali.

Efeti usklađivanja fer vrijednosti finansijske imovine koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Fer vrijednost se izračunava korištenjem objavljenih kotacija na aktivnim tržištima sa zvaničnih servisa.

Vlasnički vrijednosni papiri

Vlasnički vrijednosni papiri u posjedu Banke nisu predmet transakcija na aktivnim tržištima zbog svojih specifičnih karakteristika. Za vlasničke vrijednosne papire se ne vrši obračun umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke. Banka godišnje utvrđuje fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira. Vlasnički vrijednosni papiri početno su priznati po trošku sticanja. Prihodi od dividendi se priznaju u dobit ili gubitak u periodu u kojem su nastali.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Obim

Banka primjenjuje trofazni model za mjerenje umanjenja vrijednosti za kreditne gubitke koristeći pristup očekivanih kreditnih gubitaka, kako je to zahtijevano MSFI 9. Primjenjuje se za sljedeće kategorije finansijskih instrumenata koji se ne mjere kroz dobit ili gubitak:

- finansijska imovina po amortizovanom trošku i
- dužnički vrijednosni papiri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Finansijska imovina se kreće unutar tri faze koje su bazirane na promjeni kreditnog rizika od datuma početnog priznavanja.